

THƠ Tuệ Thiên Lê Bá Ôn

(Trích trong **Đường về minh triết**;
Nhà xuất bản Văn nghệ, 2007)

Bước Chân Hiền Triết

Áo bông bênh đời du tăng khát sĩ
Mắt bình yên nhìn thế sự phù vân
Trao thức giả lời ngọc vàng minh triết
Tặng hiền nhân niềm cảm hứng nhân văn

Từng bước nhẹ vô danh cùng hoa cỏ
Bình bát bao dung đón nhận khen-chê
Trí siêu việt giữa tâm hồn khiêm hạ
Thấy Đạo rồi: tình thấm đượm từ bi

Ánh Mắt Thầy

Con nhớ buổi lên thăm cảnh Bụt
Thầy cho con mấy quyển sách Thiền
Phút im lặng hơn nghìn lời dạy
Ánh mắt thầy... con mãi không quên

Những ánh mắt phàm trần yêu-ghét
Nửa đời thêm gánh nặng lao đao
Loay hoay mãi giữa vòng kiềm toả
Khuôn mặt đầy mệt mỏi hằn sâu!

Ánh mắt thầy nói bao trời buộc
Rọi cho con vào cửa Tâm Kinh
Từ ấy dù còn mang nghiệp chướng
Vẫn kính yêu vô hạn đời mình

Đêm Ở Núi

Đêm ở núi tâm hồn thành hiền triết
Quên nhỏ nhen để thấy ánh trăng sao
Gió đại ngàn ngấm vào từng suy tưởng
Hương lan rừng xoa dịu những thương đau

Đêm ở núi chốt đáy lòng an định
Tiếng chuông khuya ngân từ cõi vô tâm
Và lời kinh đến từ miền vĩnh tịch
Trái tim đập từng khoảnh khắc nghìn năm...

Về phố chợ mang theo đêm ở núi
Giữa bon chen, cười nói bỗng nhân từ
Đã cung thỉnh Vô Cùng vào hữu hạn
Thì sá gì những được mất hơn thua

Tự Do

Khi tâm hồn vút lên Hi Mã
Ta ung dung vào giữa chợ đời
Lòng mở cửa – yêu thương không vị ngã
Thì cần chi kích thích tổ dựng niềm vui

Mọi nhãn hiệu đeo mang chừ vút bỏ
Ta tự do tự tại giữa vô thường
Sáng chủ nhật lên đồi cao hóng gió
Trái giác nồng ngoài tiếng hát trùng dương

Vu Lan Trong Tôi

Cha đã sống như loài cây đứng thẳng
Không tham ô, không luồn cúi đảo điên
Thì ắt hẳn linh hồn xa nẻo ác
Bầu bạn chính nhân, gần gũi thánh hiền

Mẹ tháng ngày chắt chiu từng miếng sống
Nuôi đàn con, lòng mẹ cảm đất trời
Mai nhẹ bước mùa vui dâng trước mắt

Chốn thần tiên chắc đón mẹ về chơi

Lũ chúng con có đưa đi đưa ở
Mùa Vu Lan: mùa hội tụ tình thâm...
Tháng bảy qua rồi, niềm tin ở lại:
Vu Lan vĩnh hằng giữa cõi thiện tâm

Hải Đảo Tâm Linh

Hải đảo ở trong ta
Đã có tự muôn đời
Lâu rồi ta quên lãng...
Phiền não tận trùng khơi

Hải đảo ở trong ta
Kho báu của vĩnh hằng...
Ngây thơ ôm bọt sóng
Ta nửa đời đi hoang

Ôi! Hải đảo tâm linh
Ta tỉnh thức quay về
Dừng tâm là thấy bến
Thôi rong ruổi si mê

Ôi! Hải đảo tâm linh
Như mùa xuân thanh bình
Như tình thương của mẹ
Xin hãy về chốn xưa!

Khi Lòng An Định

Khi lòng an định
Xuân về xanh non
Tâm thiền tỉnh thức
Buông nhịp sống mòn

Nhẹ nhàng quán chiếu
Ngũ uẩn thanh bình
Từ bi thấp thoáng
Quên điều nhục vinh

Chung trà tịch lặng
Thay chén rượu nồng
Đất trời đối ẩm
Chan hoà vô ngôn

Phút giây “bất nhị”
Tri ân cuộc đời
Công trình tuệ quán
Muôn thưở chia vui...

Khi lòng an định
Xuân về xanh non
Tâm thiên tỉnh thức
Buông nhịp sống mòn

Mái Ấm

Chưa tan vỡ cũng đầy nứt rạn
Khi tâm hồn không chốn yêu thương
Khi nỗi nhớ không nơi an trú
Khi thuyền đời lênh đênh trùng dương

Nên khát khao mái ấm gia đình
Để vui bớt muộn phiền đua chen
Để lòng còn vãn thơ liêm khiết
Thấm chân tình - phai nhạt ghét ganh

Nên khát khao mái ấm trăm năm
Nhưng... Cõi đời là những phù vân!
Nhìn lại: bao vô thường tiếp nối
Níu chặt?... Buông rơi?... Thấy bàng hoàng!...

Chợt tỉnh ngộ (bao đời lưu lãng)
Tìm về Phật tính - mái nhà xưa
Dừng chân giữa quê hương tâm thức
Thanh thảo vàng trăng rọi bốn mùa

Tôi Nghe...

Tôi nghe dưới cơn địa chấn
Có lòng đen tối của mình
Nghe chút nhân từ hoà ái
Sáng trong thánh thót tiếng chim

Nghe hành hoàng mai điểm nụ
Động hồn xuân triệu thiên hà
Nghe thiền tâm vừa tỉnh thức
Thật biết yêu người - yêu ta

Nghe bước luân hồi thăng hoa
Tạm cư hành tinh Minh Triết
Nghe giữa bất sinh bất diệt
Hoá thân Bồ tát đi - về...

Tĩnh Thức

Đi trên mặt đất
Với tâm-đang-là
Bồng nhiên Tịnh độ
Xanh chồi trở hoa

Một ngày lao tác
Với lời-vô-ngôn
Gặp Phật, Bồ tát
Hoá thân đời thường

Đêm về cô tịch
Đôi âm cùng trắng
Đượm tình bạn lữ
Khắp cả vĩnh hằng

Cái “tôi” chuyển hoá
Phiền não lụi tàn
Thái dương hiển lộ
Mây đen dần tan

Dáng Núi

Ánh mắt khoả thân che khuất biển
Hàng cây nghe da thịt réo gào
Sáng chủ nhật biển trời phàm tục
Hồn đại dương ẩn nấu nơi đâu?

Từ già biển, ta tìm đến núi
Cả đất trời một nét vô ngôn
Cánh chim cảm tạ tình che chở
Ta mang ơn khe suối cội nguồn...

Về phố thị... chợ như cô thụ
Vô danh toả bóng giữa xô bồ
Đã đem dáng núi vào tâm thức
Cát bụi chợ đời không lấp nổi tiếng thơ

Soi Gương

Soi gương thấy mặt mình xinh đẹp
Dậy cả hồn xuân ánh mắt hiền
Sáng trưa chiều tối gương thành bạn
Em ngỡ cõi đời hoá cõi tiên

Dòng thời gian bỗng dừng khúc khuỷu
Vô thường không vị nể hồng nhan
Soi gương không gặp mùa xuân nữa
Chỉ thấy hần sâu nỗi bất an!...

Rồi một buổi vâng lời sư cụ
Quán chiếu vô minh tận đáy lòng
Gương tâm hiền lộ xuân bất diệt
Từ ấy thanh bình giữa sắc-không

Tiếng Chuông Chùa Quê Tôi

Tôi nhớ mãi làng quê tôi thuở ấy
Có mái chùa xưa che chở tâm linh
Ngày mưa nắng bao nẻo đường cơm áo
Tiếng chuông chùa khêu sáng ánh tâm minh

Chúng tôi lớn khôn theo tiếng chuông chùa
Tuổi thanh xuân sống quyện hoà ánh đạo
Xoa tự ti, bỏ gian tham, kiêu ngạo
Người gặp người trong đạo lí từ bi

Bùng chiến tranh, làng tôi thành tang trắng
Khói lửa đạn bom cày nát quê hương
Kể từ ấy tiếng chuông chùa biệt xứ!...
Mấy chục năm trời nhớ thương nhớ thương

Ôi mơ ước tiếng chuông xưa trở lại
Thức tỉnh nguồn xuân trí tuệ-tâm linh
Để làng tôi sống mãi tình quê cũ
Để trao nhau trọn vẹn ánh thanh bình

Những Chiếc Thùng Từ Thiện

Chất chứa lỗi lầm của tất cả chúng sinh
Trời đất quặn lên cơn đau lũ lụt
Nước mắt phố làng chảy xuôi chảy ngược
Những chiếc thùng từ thiện đến an ủi sẻ chia...

Tận đáy lòng từ bi
Có lời sám hối
Trong bàn tay thân ái
In hằn thao thức về sự công bằng...

Những chiếc thùng từ thiện-nhân văn
Chất chiu chân tình hiếu nghĩa

Bài Ca Vì Hoà Bình

Chúng tôi yêu hoà bình
Chúng tôi ghét chiến tranh
Đừng si mê quyền lực
Đừng tham vọng tối đen

Dù tuổi thơ nơi đâu
Niềm ước mơ vẫn thế:
Hạnh phúc trong tổ ấm
Bình yên trong tiếng cười

Sự thật ở trên đời:
Hạnh phúc là muốn sống
Ở đâu cũng con người...
Đừng nhân danh sáo rỗng

Hãy dừng tay bom đạn!
Dừng cái “tôi” điên cuồng!
Hãy hát lời chân lí:
Lương Tri là Tình Thương

Thiên Chức Thi Ca

Kẻ vô sỉ đang khoác danh trí thức
Hối lộ, tham ô... cười cợt thánh hiền!...
Ai có thể ung dung Chân-Thiện-Mĩ
Nếu thiếu vầng thơ thanh khiết trái tim?
Nên em ơi đừng ghép thơ với thân
Kẻo mai sau nát hết cháu con mình
Dù hồn thơ không chức quyền phú quý
Giữa xô bồ, lan toả ánh tâm minh

Nghĩa Trang Quê Tôi

Thuở ngô khoai vai kẻ vai thân thiện

Nay lô nhô lớn bé nghèo giàu
Mồ mả bỗng nhiên thành giai cấp
Đã chết rồi cũng chẳng được thương nhau!

Đau Buồn Của Chị

Hồn phong kiến vấn vương
Chị thâm quầng ánh mắt
Cái thẳng-cu-tông-đường
Vào giấc mơ nát ruột!

Li Hôn

Trái tim hoá thạch đã trù nhau
Tuổi thơ ngồi cộng nỗi buồn đau
Nhân hoài điên đảo: trần thêm tục
Cha mẹ chia..., lòng con ở đâu?

Nhánh Hoa Bể Khô

Cái ung thư đang giày vò thân chị
Nó di căn trên khắp nẻo tâm hồn
Bà con, bạn bè ngày đêm thăm viếng
Chị vẫn nằm giữa hiu hắt cô đơn!

Cảm thương chị, sư cô trao tuệ quán
Kể chị nghe chuyện Bồ tát xả thân
Giảng chị nghe về luân hồi, Phật tính
Về từ bi, vô ngã, cõi bình an...

Rồi ánh xuân cũng ghé vào bể khô
Góc giường thiền thâm lặng một nhánh hoa
Giữa cơn đau, sáng “niềm tin Bồ tát”:
“Vạn nẻo tâm linh đâu cũng quê nhà”(*)

()Nhớ câu thơ nổi tiếng của một thiền sư:
Trong ba nghìn cõi ấy/Nơi đâu cũng là nhà*

Đắm Say

Thuở đắm say em
Nặng ánh mắt tình nên quá tải
Chiếc thuyền đời chao đảo
Bến hạnh phúc xa tít cõi sương mù

Thời đắm say danh lợi
Gai lửa đầy lối đi
Hồn rát bỏng quần quanh ngõ cụt
Bãi chiến trường giữa trái tim si...

Chân phúc đến: vui trong Chánh Đạo
Tâm Xuân Bất Diệt gọi tôi về
Lòng-say-đắm neo thuyền bến giác
Vỡ chén phong trần - tỉnh cơn mê

Xuân Bất Diệt

Ngắm mây trắng hành hương về huyện mộng
Nghe cây xanh xanh tận đáy lương tâm...
Xuân bất diệt bởi lòng ta trải rộng
Ta thương nhau nên yêu cả đất trời

Ngày Xuân Lễ Chùa

Ở nơi đâu hoa xuân rồi cũng úa
Chỉ sắc Thiền tươi thắm đoá nghìn năm
Niềm vui nào lòng người rồi cũng nhạt
Chỉ hương Thiền vương vấn mãi trong tâm

Nên ngày xuân em đến chùa lễ Phật
Để gặp lại mình trọn vẹn nguyên sơ
Uống ngụm nước tận đầu nguồn chân phúc
Nghe thời gian biêng biếc buổi khai mùa

Nên ngày xuân em đến chùa lễ Phật
Để biết kính yêu tâm nguyện hoà bình
Biết chào nhau lời búp sen vô ngã
Dâng tặng cõi đời năng lượng tâm mình

Đi Tới Hiện Tại

Từng bước với đường chiều
Dưới hàng cây xanh mát
Giữa tâm hồn bát ngát
Sáng nụ cười tin yêu

Tôi đi trong tình thức
Quá khứ? Đã qua rồi
Tương lai? Tuỳ duyên khởi
Tâm vô ngôn chiếu soi...

Em hỏi tôi đi đâu?
Tôi trở về hiện tại
Thiên đường không xa ngái
Dùng tâm: đã đến nhà

Hoa Cỏ

Cỏ dại ven đường
Hồn nhiên điếm nụ
Giữa chút tầm thường
Bao la hội tụ

Gặp Hoa Bụt Sáng Nay

Hoa trước cửa bao năm
Ôm đa đoan: chẳng thấy
Sáng nay lòng tự tại:
Đỏ thắm một màu dăng!

Dấn Thân

Từ khi lộ ánh trăng thiền
Tri ân sâu nặng cơ duyên cuộc đời
Vô ngôn sáng giữa muôn lời
Dấn thân thế sự, chẳng rời Tánh Không

Không Đè

Chất chứa những cần nhần
Hồn lô nhô sỏi đá!
Chút lặng thắm hi xả
Sỏi đá dậy hồn thơ

Gặp Lại Vàng Trăng

Chen lẫn mười năm quên ngắm trăng
Về quê gặp lại giữa đêm rằm
Trăng ngoài ấy, trăng trong ta hội ngộ
Lợi danh nào đổi được ánh trăng tâm?

Tĩnh Tâm Ở Quán

Trầm tư quán cóc ven đời
Hương cà phê sớm quyện lời tâm kinh
Thương người tất bật vô minh
Chút vui xanh xám bên nghìn đắng cay

Về Từ Biển Chiều

Quên mình giữa bãi chiều hôm

Tan hoà bọt sóng nghìn trùng biển xanh...
Trở về với thị với thành
Nao nao thương cảm những thân nghèo sò

Tình Quê

Tiếng chuông thấm đượm tình nương rẫy
Cứu vớt hồn ta giữa chợ đời...
Phố chật lao xao lời với lỗ
Mai về quê cũ uống trà chơi

Một Ngày Không Mất

Lên chùa đàm đạo cùng sư cụ
Về phố nhâm nhi chén rượu nồng
Bạn ép uống nhiều, ta chẳng uống
Sợ rồi chuệnh choáng một ngày xuân

Tâm Đối Xứng

Một bên là Thượng Đế
Một bên là cuộc đời
Biết làm tâm đối xứng:
Tĩnh Thức giữa An Vui
*(Thượng Đế là Chân Lý Tối Thượng,
là Bản Thể Vũ Trụ, là Viên Giác)*

Bạn Tôi

Chợt tỉnh chợt say
Chợt đời chợt đạo...
Đêm nay buông nốt men hư ảo
Vỡ tháng ngày qua giữa biển trắng

Được Tặng Chân Kinh

Chiều lên chùa núi trầm tư
Chim chao biếc lá hát ru cuộc đời
Sáng về thăm rẫy bên đồi
Thấy nghe vô niệm: ngộ lời Tâm Kinh

Hồn Quê

Cha đem chôn xác con chim nhỏ
Không để nanh mèo xé tuổi thơ...
Bốn mươi năm, tôi còn nhớ rõ
Hồn quê ngày ấy thấm nhân từ

Viếng Nghĩa Trang Cuối Năm

Thăm nghĩa vô thường: tình bớt hẹp
Nén hương lòng xin tưởng nhớ chung...

Sợi khói vẩn vương chân mộ chí
Đám mạ ven cồn thấp thoáng xuân

Loà

Bắn rưng tiếng chim
Chú bé cười vui sướng
Mắt chú bị loà
Đâu thấy tình chim sớm!

Ốc Biển

Điểm tuyết hoa vãn hồn cát trắng
Lặng lẽ quên mình giữa cuộc vui
Tay ngà thiếu nữ tung nát vỏ
Ruột ứa buồn đau của đất trời!

Gặp Lại Ta-Vô-Ngã

Thiền định hai mươi năm
Gặp lại Ta-Muôn-Thuở
Vô niệm giữa vàng trắng
Mộng mị chừ tan vỡ

Sống Thiền

Cơm áo nhạt màu đồ kị
Bài thơ lỏng nhịp bon chen
Trăng khuya đối ẩm thiền thi sĩ
Chia sẻ niềm vui với đất trời

Nhớ Học Trò Cũ

Sửa được bao lỗi lầm quá khứ
Đáy lòng tôi thấp thoáng niềm vui
Chợt nổi buồn rung rung cửa lớp
Vết thương em ngày ấy, bây giờ...?

Tan Vỡ

Lọ hoa sững sờ
Chén li tức tối
Lũ trẻ nhà thút thít...
Chín chẳng làm mười, tan nát nhau!

Cảm Tác Về Tiếng Cười Báo Chí

Văn chương báo chí khéo cười
Cười buồn, cười nhộn, cười ruồi, cười đau...
Tiếng cười rửa sạch lòng nhau
Cây đời rồi sẽ thắm màu lương tri

Trầm Tư Hi Mã

(Gửi người bạn nhà giáo)

Thời thực dụng, thế tình đầy khom cúi
Chỉ trầm tư Hi Mã cứu nhau thôi
Chấn bão táp những mái đầu thơ dại
Để nghìn sau còn gặp gỡ Con Người

Chủ Nhật Nhiệm Mâu

Tạm quên máy móc chen nhau
Khoanh chân thiền định - nhiệm mầu cõi xuân
Ngày mai trở lại công trường
Đem hồn xuân mới góp thương cho đời

(Đường về minh triết; Tuệ Thiên Lê Bá Bôn; NXB Văn nghệ, 2007)

PHU LỤC:

TUỆ NHÃN VÔ NIỆM CỦA SỰ SỐNG VĨNH HẰNG

*Vũ trụ là biểu hiện của TÂM. (Vật lí hiện đại đã hiểu được điều này). Tâm là Đấng Tối Thượng của sự hướng thiện-hướng thượng tâm linh.

*CHÂN TÂM là trạng thái BIẾT-VÔ NIỆM hiện tiền với ánh sáng thanh tịnh, an lạc, giải thoát.

Chân Tâm là thể, vọng tâm là dụng; thể-dụng nhất như là VIÊN GIÁC.

*Chú tâm thụ động NGHE trạng thái BIẾT-VÔ NIỆM, đó là công phu vô tác để “trưởng dưỡng” Chân Tâm (tức là Tâm Bất Sinh Bất Diệt). (Còn gọi là “phản văn văn tự tánh”).

*Để chứng ngộ Chân Tâm, cần có khát vọng chân-thiện-mĩ vì ĐẠO, vì mình, vì chúng sinh; cần thấy-nghe tỏ rõ vọng tưởng (tức là những nghĩ tưởng, nhận thức, kiến chấp, tâm ngôn, tâm hành... - biểu hiện của cái “tôi” huyền ảo vô minh); cần hiểu được rằng “tự tri-tỉnh thức-vô ngã” là đạo lí của vũ trụ, là mẫu số chung của ý nghĩa cuộc sống, là Thiên, là định hướng của mọi phương tiện tu tập tự lợi-lợi tha.

* “Tự tri-tỉnh thức-vô ngã” là đạo lí của vũ trụ, là mẫu số chung của ý nghĩa cuộc sống, là Thiên; mang năng lượng tích cực có lợi cho toàn vũ trụ, cho sự thăng hoa trí tuệ-tâm linh chung của tất cả. (*Đường Về Minh Triết*).

-21/8/2011- Tuệ Thiên (Lê Bá Bôn)

**Bạn đọc nếu đồng cảm xin đọc thêm tác giả ở trang web: www.daophatngaynay.com.*

[Trở về mục lục](#)

<http://www.quangduc.com/tho/index.html>